Adresseliste

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar): **06/2976 ART-VI-MOK** Arkivkode: **445.23**	Dato: **04.05.2006**

Vedtak om felling av jerv i Blåtindan innenfor Balsfjord og Målselv kommuner - Troms fylke

Vi viser til anmodning av 31. mars 2006 fra Balsfjord sankelag om uttak av jerv i området Skredfjell – Blåtindan, samt til felles anmodning fra Målselv og Balsfjord kommuner av 3. mai 2006 om uttak av jervehi i Blåtindan. Videre vises til brev fra Rovviltnemnda for region 8 av 27. mars 2006, hvor Nemnda kommer med anbefalinger om uttak av jervehi innenfor region 8 våren 2006.

Med hjemmel i viltloven § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter direktoratet vedtak om uttak og avliving av årsunge(r) og mordyr av jerv fra ett ynglehi i Blåtindan innenfor Balsfjord og Målselv kommuner i Troms fylke.

Bakgrunn om skadesituasjonen
Blåtindan er et viktig beiteområde for både sau og rein, og det har over flere år vært betydelige jerveskader i området. Det er ikke påvist yngling av jerv i dette området i nyere tid, og potensialet for fremtidige skader på sau og rein i området vurderes for betydelig. Området ligger geografisk som inngangsport til både Malangshalvøya og Lenvikhalvøya, som begge er viktige beiteområder for sau og rein og hvor det ikke er ønskelig med fast etablering av jerv.

Direktoratets vurdering
Lovgrunnlaget:
Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Viltloven § 12 (Fellingstillatelse for å forhindre at rovvilt gjør skade):

> *Etter nærmere forskrift som Kongen fastsetter kan departementet, uten hensyn til de regler som ellers gjelder, iverksette felling av eget tiltak eller gi tillatelse til felling av et bestemt antall individer av bjørn, jerv, ulv og gaupe for å forhindre skade på bufe eller tamrein. Forskriften skal gi regler om differensiert forvaltning. For å sikre bestandens overlevelse skal det i forskrift fastsettes særskilte kriterier for adgangen til felling i nærmere bestemte områder.*

Besøksadresse:
Tungasletta 2
Postadresse:
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonf:
73 90 51 40

Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:
Morten Kjørstad
Telefon:
73 58 05 00

Avgjørelsen om felling i henhold til forskrift etter første ledd skal være begrenset til et bestemt område og et bestemt tidsrom.

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn.(…)

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovvilt-bestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (…)

Det vises også til St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

<u>Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår:</u>
Det nasjonale bestandsmålet for jerv er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 39 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3.

Det nasjonale bestandsmålet er videre fordelt på syv av åtte forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 8 – Troms og Finmark er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv, hvorav 3 i Finnmark.

Etter viltloven er jerv fredet. Det er likevel mulig å felle jerv med hjemmel i unntaksbestemmelsene i viltloven, herunder § 12, for blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Om bestandssituasjonen og overvåking av jerv:
Det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Rapporten "Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2005" (NINA Rapport 89), samt brev fra NINA datert 30.11.05 vedrørende "Endret status for antall jerveynglinger i 2005" gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. I 2005 ble det for hele landet registrert 62 ynglinger av jerv. Av rapporten fremgår at det er registrert 20 ynglinger av jerv i region 8 i 2005. I 2003 og 2004 ble det registrert henholdsvis 11 og 9 ynglinger av jerv innenfor regionen.

Direktoratet konstaterer at jervebestanden på landsbasis i dag er over det nasjonale målet som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004). De tre siste årene er det registrert henholdsvis 47, 47 og 62 ynglinger av jerv på landsbasis. Jervebestanden i region 8 ligger også over bestandsmålet som er fastsatt for denne regionen (gjennomsnittlig registrert 13 ynglinger de tre siste år).

Om fellingsregimene:
Lisensfelling på jerv er motivert ut fra den skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring, og er samtidig et virkemiddel for å begrense veksten og/eller utbredelsen av bestanden. For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at lisensfellingen i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer. Det er lisensfelling som skal være den normale beskatningsformen for å redusere skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring også i fremtiden, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004). Det vil imidlertid være tilfeller der lisensfellingen ikke gir den ønskede måloppnåelse, og skadefelling vil da være et virkemiddel for å kunne avverge en alvorlig skadesituasjon.

Ifølge rovviltforskriften § 13 kan direktoratet fatte vedtak om skadefelling av jerv. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Skadefellingstillatelse er i utgangspunktet et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå. Tilfeller hvor det nylig har skjedd angrep som også ligger ann til å fortsette, og som samlet er å betrakte som vesentlige, ligger i kjernen av bestemmelsens virkeområde. Hvor det har skjedd skade i det aktuelle området for lengre tid tilbake, typisk sist beitesesong, vil det også være hjemmel til å fatte fellingsvedtak forutsatt at øvrige omstendigheter åpner for dette.

Felling av jerv utenom lisensfellingsperioden kan gjøres ved felling av enkelte individer knyttet til bestemte situasjoner, eller ved uttak av årsunger og evt også mordyr fra ynglehi. I perioden mars-mai vil uttak av dyr fra ynglehi være den mest målrettede og presise formen for uttak i forhold til målsettingen om skadereduksjon i det gjeldende området, da en med sikkerhet tar ut dyr som har fast tilhold i området. Effekten av felling av enkeltindivider på situasjonen i det gjeldende området vil kunne være mer usikker da en kan felle individer som er på vandring, og følgelig ikke har fast tilhold i skadeområdet. Direktoratet vurderer det imidlertid som hensiktsmessig i dette tilfellet å iverksette felling av enkeltindivider umiddelbart for å sikre den ønskede måloppnåelsen.

Konklusjon
På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. dato vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn felling av jerv i form av uttak og avliving av årsunge(r) og mordyr fra ynglehi. Slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller for å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4. Beslutningen er tatt etter kontakt med og i samråd med rovviltnemnda i regionen.

Ut fra vurderingene ovenfor, og med hjemmel i viltloven § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter direktoratet vedtak om uttak og avliving av årsunge(r) og mordyr av jerv fra ett ynglehi i Blåtindan innenfor Balsfjord og Målselv kommuner i Troms fylke.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder den aktuelle hilokaliteten i Blåtindan innenfor Balsfjord og Målselv kommuner.
2. Direktoratet for naturforvaltning v/Statens Naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket gjennomføres i tråd med fastsatt instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
3. Tillatelsen gjelder i tidsrommet **5. mai 2006 – 11. mai 2006**.
4. Direktoratet for naturforvaltning v/artsforvaltningsavdelingen kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for direktoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Janne Sollie
Direktør

Terje Bø
Seksjonsleder

Adresseliste:

Rovviltnemnda for region 8 v/Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	Tromsø
Balsfjord kommune	Rådhuset	9050	Storsteinnes
Målselv kommune		9321	Moen
Troms politidistrikt		9291	Tromsø
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo
Balsfjord sankelag v/Stig A. Opgård		9050	Storsteinnes